

Wieś Bieliny dziś

Autor: Stanisław Cygan

{smoothgallery album=110}Nazwa wsi oraz gwarowa postać D. i Msc.: Bieliny, Bielin, (w) Bielinach Przymiotnik od nazwy wsi: bieliński Nazwa mieszkańca: bielinianin, bielinianka, gw. bielinioł, bielinianka Gmina: Bieliny Powiat: kielecki Województwo: świętokrzyskie Położenie: wieś jest oddalona 23 km na wschód od stolicy województwa świętokrzyskiego. Część gminy znajduje się w granicach Świętokrzyskiego Parku Narodowego, część należy do Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego. W latach 1975–1998 miejscowość należała administracyjnie do woj. kieleckiego. Dwie części tej wsi sąsiadują z różnymi wsiami: Bieliny Poduchowe z Hutą Podłysicą, Hutą Nową i Czaplowem, zaś Bieliny Kapitulne z Kakoninem, Górkami Napękowskimi, Wolą Jachową. Parafia: Bieliny Liczba mieszkańców Bielin przedstawia się następująco (stan na 30.09.2005 r.)¹.

Wieś	Liczba gospodarstw domowych	Liczba mieszkańców
Bieliny Kapitulne	390	126
Bieliny Poduchowne	666	1929

Bieliny i okoliczne wsie należą do tzw. „zagłębia truskawkowego”. Truskawki mają tu wyjątkowy smak. Od wielu lat odbywa się we wsi Dzień Świętokrzyskiej Truskawki – wielki folklorystyczny festyn połączony z Mistrzostwami Świata w szypułkowaniu truskawek. Poza tym niezapomniana jest nalewka truskawkowa. Wśród zabytków architektury i budownictwa wymienić trzeba w Bielinach Kapitulnych: zespół kościoła parafialnego p.w. Św. Józefa Oblubieńca NMP – kościół murowany z 1637 wraz z dzwonnica, kapliczką św. Rozalii (1 poł. XIX w.), kapliczką św. Jana Nepomucena (2 poł. XIX w.), kapliczką NMP z 1802 r., 3 domy drewniane z początkowych lat XX wieku. W Bielinach Poduchownych są to następujące obiekty: kapliczka św. Barbary z 1 poł. XIX w., dwa drewniane domy z poł. XX wieku, zagroda z poł. XX wieku. Bieliny posiadają obiekty o charakterze zabytkowym. Najważniejszy z nich to kościół parafialny pod wezwaniem św. Józefa, wzniesiony z fundacji biskupa krakowskiego Jakuba Zadzika, oraz liczne przydrożne kapliczki z XIX w., chałupa w Kakoninie z 1 poł. XIX w., młyn wodny z 1884 r. w Belnie. Na terenie gminy znajdują się miejsca pamięci narodowej, pomniki, tablice pamiątkowe z okresu II wojny światowej. Atrakcją gminy Bieliny są liczne szlaki turystyczne: piesze, rowerowe i narciarstwa biegowego. Miejsca znane to: Kakonin z zagrodą świętokrzyską, Muzeum Pojazdów Konnych Dworu i Wsi Kieleckiej w Hucie Szklanej (eksponacja trzydziestu zabytkowych pojazdów i bryczek konnych) z kolekcji Jana Wzorka. Szkolnictwo w Bielinach jest reprezentowane przez następujące jednostki: Zespół Szkół Samorządowych w Bielinach, Szkołę Podstawową i Gimnazjum. Bieliny znane są z kultywowania tradycji folklorystycznych. Istnieją dwa zespoły ludowe: Bielinanki i Małe Bielinanki. Twórcy ludowi mają możliwość zaprezentowania swoich prac podczas lokalnych imprez, np. Dnia Tradycji i Kultury Bielin, Dnia Truskawki, dożynek i itp. Z Bielin wywodzi się wiele znanych postaci, m.in.: Karol Teliga (1808–1884), dziekan Wydziału Teologii i rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, biskup Józef Michał Juszczyński (1793–1880), Kazimierz Sabat - prezydenta RP na uchodźstwie (1913–1989), Józef Ozga Michalski (1919–2002), autor wielu powieści i zbiorów poetyckich (np. Godki świętokrzyskie), Stanisław Bąk – malarz; kolarz Tomasz Brożyna – olimpijczyk.

1 Dane te uzyskałem dzięki uprzejmości pracowników UG w Bielinach.